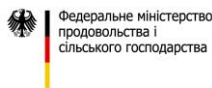


Підтримку надає:



на підставі рішення
Німецького Бундестагу



Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 01/2021

при Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України 

МОНІТОРИНГ АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у грудні 2020р.

- Спрощення сертифікації насіння
- Дозвіл на тимчасове використання європейських кормових добавок
- Збільшення числа отримувачів державної підтримки
- Сталий розвиток Карпатського регіону
- Видатки державного бюджету на агросектор у 2021
- Зниження ставки ПДВ для аграрного сектору
- Відновлення Міністерства аграрної політики та продовольства України та призначення Міністра

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України в першому читанні у грудні 2020р.

- Спрощення ввозу пестицидів для досліджень

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у грудні 2020р.

- Врегулювання питання права на землю під багатоквартирними будинками
- Збільшення державної підтримки для власників ВРХ
- Зміни оподаткування сільськогосподарських кооперативів
- Покращення захисту бджільництва
- Вдосконалення процесу розробки документації із землеустрою
- Вихід України з Угоди при Спільний аграрний ринок з країнами СНД
- Посилення контролю у сфері насінництва та розсадництва
- Законодавство щодо пестицидів та агрохімікатів

Лісове господарство

- Кримінальна відповідальність за незаконну вирубку лісу

Виконавці



Контакти:
АПД Україна
вул. Рейтарська, 29-6, 01030 Київ
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у грудні 2020 року

Спрощення сертифікації насіння

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення сертифікації, видачі та скасування сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал» № 1187 від 02.12.2020.

Дана постанова узгоджує процедуру сертифікації насіння із міжнародними вимогами. Для цього передбачається:

- збільшення терміну дії сертифікатів, що засвідчують посівні якості насіння (на насіння овочевих культур, сояшнику та насінню картоплі);
- визначення відсотку насіння, яке підлягатиме ділянковому (ґрунтовому) сортовому та лабораторному сортовому контролю;
- скасування норми щодо подання завірених перекладів документів на імпортоване насіння;
- спрощення процедури подання документів виробникам категорії добазового насіння.

Дозвіл на тимчасове використання європейських кормових добавок

Закон України «Про внесення змін до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про безпечність та гігієну кормів» з метою стабілізації ринку кормів» № 1033-IX від 02.12.2020. Закон підписано Президентом України 24.12.2020 та набирає чинності 30.12.2020.

Законом тимчасово, протягом чотирьох років з моменту набрання чинності цим Законом, дозволяється ввезення на митну територію України, введення в обіг та обіг:

- кормових добавок без їхньої державної реєстрації в Україні, якщо такі добавки зареєстровані (дозволені) в Європейському Союзі і призначені для виробництва кормів для непродуктивних тварин;
- фасованих кормів для непродуктивних тварин, виготовлених з використанням кормових добавок, зареєстрованих (дозволені) у Європейському Союзі, якщо такі корми вироблені в Украї-

ні, або в державах - членах Європейського Союзу, або в інших країнах, за умови, що мають дозвіл на ввезення зазначених кормів до Європейського Союзу.

Також протягом чотирьох років дозволяються виробництво, ввезення в Україну, обіг і використання готових кормів, преміксів та кормових добавок, зареєстрованих відповідно до Закону України «Про ветеринарну медицину», за умови наявності дійсних реєстраційних посвідчень.

Очікується, що протягом цих чотирьох років система державної реєстрації кормових добавок в Україні запрацює відповідно до вимог Закону «Про безпечність та гігієну кормів» і оператори ринку зареєструють кормові добавки в Україні та використовуватимуть їх згідно чинному законодавству.

Збільшення числа отримувачів державної підтримки

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції» № 985-IX від 05.11.2020. Закон підписано Президентом України 02.12.2020 та набирає чинності 04.12.2020.

Положення Закону передбачають:

- запровадження законодавчих підстав функціонування Державного аграрного реєстру, інформаційної онлайн-системи збирання, обліку, накопичення, оброблення та надання інформації про виробників с/г продукції;
- можливість для зареєстрованих агровиробників безкоштовно подавати заявки на виправлення помилок в кадастрі, подавати документи на отримання державної підтримки та перевіряти інформацію про себе;
- визначення принципів надання державної підтримки (прозорість, публічність, прогнозованість, справедливість, цільове використання наданих коштів);
- уточнення визначень, які необхідні для належного функціонування системи державної підтримки (виробник сільськогосподарської продукції; сільськогосподарська діяльність, сільськогосподарський товаровиробник тощо);

- надання права на отримання бюджетної тваринницької дотації суб'єктам, які займаються козівництвом та аквакультурою;
- надання права на отримання державної підтримки виробникам плодів, ягід, винограду, хмелю та аквакультури, органічної с/г продукції, а також с/г товаровиробникам, що використовують меліоровані землі;
- державну підтримку виробників, які постраждали в результаті надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Сталий розвиток Карпатського регіону

Закон України «Про приєднання до Протоколу про сталий розвиток сільського господарства та сільської місцевості до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат» № 1038-IX від 02.12.2020. Закон підписано Президентом України 18.12.2020 та набирає чинності 29.12.2020.

Закон передбачає приєднання України до Протоколу про сталий розвиток сільського господарства та сільської місцевості до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат, укладеного 12.10.2017 в м. Лілафюреді (Угорщина).

Протокол є основою для впровадження положень і принципів Карпатської конвенції на території України. Його мета - охорона та підтримка сталого управління земельними ділянками, що обробляються людиною.

Закон України «Про ратифікацію поправки до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат щодо нової статті 12bis «Зміна клімату»» № 1039-IX від 02.12.2020. Закон підписано Президентом України 18.12.2020 та набирає чинності 29.12.2020.

З огляду на глобальну зміну клімату та вразливість крихких гірських екосистем, Сторони Протоколу зобов'язались:

- проводити політику, спрямовану на пом'якшення наслідків зміни клімату у всіх секторах, що стосуються Конвенції;
- проводити політику, спрямовану на адаптацію до зміни клімату, шляхом просування наукових досліджень та наукового співробітництва, міжгалузевої інтеграції тощо;

- здійснювати комплексні заходи для зменшення ризиків та мінімізації негативних наслідків зміни клімату, особливо екстремальних погодних явищ.

Видатки державного бюджету на агросектор у 2021

Закон «Про Державний бюджет України на 2021 рік» № 1082-IX від 15.12.2020. Закон підписано Президентом України 28.12.2020.

Законом передбачається наступний розподіл видатків на аграрний сектор у 2021р.:

- 4,5 млрд. грн. - на державну підтримку с/г товаровиробників;
- 1,5 млрд. грн. - на фінансування Держгеокадастру, з них:
 - 238 млн. грн. - на проведення інвентаризації земель та оновлення картографічної основи Державного земельного кадастру,
 - 51 млн. грн. - на проведення земельної реформи;
- 6,7 млрд. грн. - на фінансування Держпродспоживслужби України, з них:
 - 4 млрд. грн. - на заходи державного ветеринарно-санітарного контролю,
 - 578 млн. грн. - на протиепізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро;
- 0,74 млрд. грн. - на фінансування Державного агентства лісових ресурсів України, з них:
 - 0,65 млрд. грн. - на ведення лісового та мисливського господарства, охорону і захист лісів;
- 0,4 млрд. грн. - на фінансування Державного агентства рибного господарства України, з них:
 - 104 млн. грн. - на реалізацію заходів у галузі рибного господарства та міжнародну діяльність.

Зниження ставки ПДВ для аграрного сектору

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставки податку на додану вартість з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції» (з/п № 3656 від

15.06.2020). Закон підписано Верховною Радою України 17.12.2020.

Законом знижується ставка ПДВ з 20% до 14% по операціях з постачання на митній території України та ввезення на митну територію України наступних позицій:

- велика рогата худоба, жива;
- свині, живі;
- молоко незбиране;
- пшениця;
- жито;
- ячмінь;
- овес;
- кукурудза;
- соєві боби;
- насіння льону;
- насіння свиріпи та ріпаку;
- насіння соняшнику;
- насіння та плоди інших олійних культур;
- цукрові буряки.

Відновлення Міністерства аграрної політики та продовольства України та призначення Міністра

Постанова Верховної Ради України «Про призначення Лещенка Р.М. Міністром аграрної політики та продовольства України» № 1118-IX від 17.12.2020.

Даною постановою Роман Лещенко призначається Міністром аграрної політики та продовольства України.

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про звільнення Лещенка Р.М. з посади Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру» № 1595 від 21.12.2020.

Даним розпорядженням Роман Лещенко звільняється з посади Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про тимчасове покладення виконання обов'язків Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру на Пінчука О.І.» № 1597 від 21.12.2020.

Даним розпорядженням виконання обов'язків Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру на Пінчука О.І. тимчасово покладається на Олексія Пінчука.

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» № 1344 від 28.12.2020.

Дана постанова відновлює Міністерство аграрної політики та продовольства України (МАПП) шляхом відміни рішення про приєднання МАПП до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, яке було прийнято постановою КМУ № 829 від 02.09.2019 (див. «Моніторинг аграрного законодавства» вип. 10/2019).

Законопроєкти, прийняті Верховною Радою України у першому читанні у грудні 2020 року

Спрощення ввозу пестицидів для досліджень

Проєкт Закону «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про пестициди та агрохімікати» щодо ввезення пестицидів на митну територію України» № 2289 від 18.10.2019. Законопроєкт прийнято за основу в першому читанні 02.12.2020, готується на друге читання.

Законопроєкт передбачає скасування наявності державної реєстрації пестицидів в країні виробництва при їх ввезенні в Україну для проведення державних випробувань та наукових досліджень.

Окрім того, пропонується дозволити застосування, зберігання, торгівлю, рекламування та перевезення залишків препаратів протягом двох років після завершення терміну їхньої реєстрації.

Законопроєкти, запропоновані у Верховній Раді України у грудні 2020 року

Врегулювання питання права на землю під багатоквартирними будинками

Проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо земельних ділянок, на

яких розташовані багатоквартирні будинки» № 4444 від 02.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Качура О.А., Любота Д.В. та ін. (партії «Слуга народу», депутатська група «Довіра»)).

Положеннями законопроекту врегульовуються питання передачі у власність власникам квартир та нежитлових приміщень в багатоквартирних будинках земельних ділянок, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди.

Збільшення державної підтримки для власників ВРХ

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (щодо підтримки розведення великої рогатої худоби, вівчарства та інших галузей тваринництва)» № 4450 від 03.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Заремський М.В. (партія «Слуга народу»)).

З метою подальшого стимулювання розвитку тваринництва в Україні пропонується встановити, що мінімальний рівень дотації має складати не менше половини рівня витрат на утримання однієї голови об'єкта дотацій по кожному виду. Рівень витрат має щорічно встановлюватись КМУ.

Зміни оподаткування сільськогосподарських кооперативів

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сільськогосподарських кооперативів» № 4457 від 03.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Шмигаль Д.А. (Кабінет Міністрів України)).

Законопроектом пропонується внести наступні зміни до Податкового кодексу:

- заміна термінів «сільськогосподарський виробничий кооператив» та «сільськогосподарський обслуговуючий кооператив» на терміни «сільськогосподарський кооператив, що діє без мети отримання прибутку», та «сільськогосподарський кооператив, що діє з метою отримання прибутку», а також «кооперативне об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперати-

вів» на "сільськогосподарське кооперативне об'єднання»;

- запровадження терміну «патронажні дивіденди сільськогосподарського кооперативу, що діє з метою отримання прибутку»;
- введення норми, згідно якої до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку на доходи фізичних осіб не включаються деякі види надходжень від с/г кооперативів тощо.

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сільськогосподарських кооперативів» № 4457-1 від 22.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Ковальчук О.В., Тарасов О.С. та ін. (партії «Слуга народу», «За майбутнє»)).

Даний законопроект є альтернативою до з/п № 4457 від 03.12.2020 та врегульовує, в першу чергу, питання оподаткування патронажних дивідендів від с/г дивідендів.

Покращення захисту бджільництва

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту бджільництва від небезпечних робіт» № 4510 від 17.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Василенко Л.В., Михайлюк Г.О. та ін. (партії «Голос», «Слуга народу», «Батьківщина»)).

Законопроект покликаний створити двоступеневу систему ефективного інформування про застосування засобів захисту рослин у розумні строки, а саме:

- особи, що застосовують такі засоби, зобов'язані не пізніше, ніж за 10 днів, письмово повідомити про деталі запланованої обробки рослин органу місцевого самоврядування. В свою чергу, орган місцевого самоврядування не пізніше, ніж за три дні до запланованої дати обробки, зобов'язаний довести до бджолярів усю отриману інформацію. Ці вимоги стосуються тільки бджолярів у радіусі 10 кілометрів від площі обробки засобами захисту рослин.

Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримі-

нального кодексу України щодо захисту бджільництва» № 4511 від 17.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Василенко Л.В., Михайлюк Г.О. та ін. (партії «Голос», «Слуга народу», «Батьківщина»)).

Даний законопроект пов'язаний із з/п № 4510 (див. вище) та передбачає:

- адміністративну відповідальність за неповідомлення усієї необхідної інформації про застосування засобів захисту рослин;
- адміністративну відповідальність за руйнування медоносних угідь, порушення технології вирощування рослин, застосування хімічних речовин чи здійснення інших с/г робіт, що можуть призвести до фізичного знищення бджіл, розорення та навмисне знищення бджолиних сімей;
- санкції, які є пропорційними вартості бджолиних сімей або відновленню медоносних угідь тощо.

Вдосконалення процесу розробки документації із землеустрою

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про землеустрій» щодо уніфікації деяких видів документації із землеустрою» № 4515 від 18.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Шмигаль Д.А. (Кабінет Міністрів України)).

З метою полегшення та уніфікації розробки документів із землеустрою пропонується:

- чітко визначити положення пояснювальної записки до документації із землеустрою: об'єкт землеустрою та його характеристики, наявність обмежень у використанні тощо;
- вилучити зі складу документації із землеустрою неактуальні документи (напр., довідку про загальну інформацію про землі/території);
- розширити коло осіб, які можуть виступати замовниками документації із землеустрою;
- визначити вимоги до електронної форми документації із землеустрою (формат зображення, роздільна здатність тощо).

Вихід України з Угоди про Спільний аграрний ринок з країнами СНД

Проект Закону «Про вихід України з Угоди про Спільний аграрний ринок держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав» № 0084 від 23.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Зеленський В.О. (Президент України)).

Законопроект пропонується вийти з угоди «Про Спільний аграрний ринок держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав» від 06.03.1998, яка застаріла в цілому та не відповідає сучасному стану торговельно-економічних відносин між державами.

Посилення державного контролю у сфері насінництва та розсадництва

Проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за правопорушення у сфері насінництва та розсадництва, а також у сфері додержання заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин» № 4541 від 24.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Шмигаль Д.А. (Кабінет Міністрів України)).

В зв'язку з дією мораторію на проведення заходів державного контролю в сферах насінництва та розсадництва, охорони прав на сорти рослин, додержання заходів біологічної і генетичної безпеки щодо с/г рослин під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованих організмів у відкритих системах (надалі «заходи біобезпеки») перевірки з 2015 по 2019рр. не проводились. З метою відновлення контролю та відповідальності у даній сфері законопроект пропонується:

- запровадити штрафні санкції за порушення заходів біобезпеки на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу у розмірі від 200 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян¹ (3400 - 8500 грн.);
- запровадити штрафні санкції за недотримання законних вимог посадових осіб у даній сфері у розмірі від 500 до 2000 НМДГ (8500 - 34000 грн.);

¹ 1 неоподатковуваний мінімум доходів громадян (НМДГ) у 2020р. складає 17 грн.

- визначити коло посадових осіб, що які мають право складати протоколи, розглядати справи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення.

Законодавство щодо пестицидів та агрохімікатів

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері поводження з пестицидами і агрохімікатами» № 4558 від 30.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Лабазюк С.П., Вінтоняк О.В. та ін. (партії «За майбутнє», «Слуга народу», «Голос», депутатська група «Довіра»)).

Метою законопроекту є докорінне удосконалення законодавства у сфері поводження із пестицидами і агрохімікатами, з огляду на внесення численних змін до Закону «Про пестициди та агрохімікати» протягом останніх 25 років, а також необхідність гармонізації законодавства України до законодавства ЄС, зокрема до положень Регламенту (ЄС) №1107 / 2009. Для цього передбачається:

- чітко розмежувати і збалансувати повноваження органів державної влади у сфері діяльності, пов'язаної з пестицидами і агрохімікатами;
- врегулювати питання ведення державного реєстру пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, який має бути безоплатним та відкритим;
- привести термінологію Закону у відповідність із законодавством ЄС;
- привести вимоги до змісту етикетки і до маркування пестицидів і агрохімікатів у відповідність до законодавства ЄС;
- скасувати норми про обов'язковість страхування господарської діяльності у сфері зберігання та застосування пестицидів і агрохімікатів, як такі, що не відповідають законодавству ЄС;
- скасувати норми про спеціальні сировинні зони, призначені для вирощування продукції для дитячого і дієтичного харчування, оскільки існування такого регулювання не відповідає законодавству ЄС та ін.

Лісове господарство

Кримінальна відповідальність за незаконну вирубку лісу

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за незаконну вирубку лісу» № 4451 від 03.12.2020, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Заремський М.В. (партія «Слуга народу»)).

Даний законопроект посилює адміністративну та вводить кримінальну відповідальність за наступні правопорушення:

- порушення порядку використання лісосічного фонду, заготівлі і вивезення деревини та заготівлі живиці карається штрафом у розмірі від 120 до 240 НМДГ (2040 - 4080 грн.) або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років;
- незаконна порубка і пошкодження дерев або чагарників; перевезення, зберігання незаконно зрубаних дерев або чагарників; знищення або пошкодження лісових культур, сіянців або саджанців у лісових розсадниках і на плантаціях, а також молодняка природного походження і самосіву на площах, призначених під лісовідновлення, карається штрафом у розмірі від 600 до 1200 НМДГ (10200 - 20400 грн.) або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років., або позбавлення волі на той самий строк.
- знищення або пошкодження пожезахисних лісових смуг, захисних лісових насаджень вздовж берегів річок, каналів, навколо водних об'єктів тощо карається штрафом у розмірі від 800 до 1000 НМДГ (13600 - 17000 грн.) або громадськими роботами на строк від 120 до 200 годин, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років тощо.

Автори, редакція та контакти:

Підготовка проекту: Катерина Лелет

Моніторинг та редакція видання українською мовою: Марія Ярошко

Редакція видання німецькою мовою: Симан Юрк

Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Тел. +38 066 598 14 40

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Моніторинг аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація.

Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.